Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 1 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-87/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 1 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Siemiatycze na lata 2026 – 2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 - 2036

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami
projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Siemiatycze na lata 2026 – 2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 - 2036, przekazując jednocześnie uwagi sformułowane w poniższym uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Siemiatycze na lata 2026-2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 - 2036, zawartym w zarządzeniu Nr 182/25 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 14 listopada 2025 r. (data wpływu do RIO: 14.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu Miasta Siemiatycze na rok 2026, przyjętego zarządzeniem Nr 183/25 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 14 listopada 2025 r.

Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Siemiatycze uwzględnia wymagania formalne w zakresie przedmiotu regulacji określone w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83). Przyjęte dla roku 2026 podstawowe wielkości znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu na 2026 rok i są z nim zgodne.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w kwocie 102.699.343,00 zł, w tym: dochody bieżące: 95.070.223,00 zł; dochody majątkowe: 7.629.120,00 zł oraz wydatki ogółem w wysokości 102.667.211,51 zł, w tym: wydatki bieżące: 93.251.311,51 zł; wydatki majątkowe: 9.415.900,00 zł.

Miasto Siemiatycze planuje na 2026 rok nadwyżkę budżetu w wysokości 32.131,49 zł, która ma być przeznaczona na planowany wykup obligacji.

Łączna planowana w projekcie budżetu kwota przychodów wynosi 1.167.868,51 zł. Wielkość tę stanowią niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych określono na poziomie 1.200.000 zł (wykup obligacji).

W dniu 28 listopada 2025 r. do tut. Izby wpłynęło pismo Nr FB.3020.20.2025 Burmistrza Miasta Siemiatycze z dnia 28 listopada 2025 r., w którym przedłożono informacje uzupełniające do

uzasadnienia do projektu budżetu Miasta Siemiatycze na 2026 r. W piśmie tym wskazano, iż przewidywane wykonanie roku 2025 winno zamknąć się nadwyżką budżetową w wysokości około 4.000.000 zł (dochody ogółem: 104.000.000 zł; wydatki ogółem: 100.000.000 zł) oraz dodatnim wynikiem operacyjnym w wysokości około 5.000.000 zł (dochody bieżące: 93.000.000 zł; wydatki bieżące: 88.000.000 zł). Skład Orzekający wskazuje, iż taka faktyczna realizacja budżetu w roku 2025 powinna pozwolić Miastu Siemiatycze zaangażować przyjęte w projekcie budżetu na 2026 rok przychody wewnętrzne w wysokości założonej tj. 1.167.868,51 zł.

Miasto Siemiatycze zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2036 roku. Począwszy od 2026 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Według założeń przedłożonego projektu WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2027 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu (wykup obligacji: lata 2026 – 2030 kwota 1.200.000 zł rocznie; lata 2031 - 2035 kwota 2.200.000 zł rocznie; rok 2036 kwota 2.000.000 zł).

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa kwota długu ma wystąpić w projektowanym okresie wpf na koniec 2026 r. w wysokości 17.800.000 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów ogółem będzie wynosił 19,34%, natomiast do planowanych dochodów bieżących 19,59%), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Odnosząc się do relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Skład Orzekający stwierdza co następuje.

Stosownie do brzmienia art. 226 ust. 6a ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna, a także określać dla każdego roku objętego prognozą m.in. relację obsługi zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego. Relacja ta, obliczana według wzoru wskazanego w art. 243 ust. 1 u.f.p., zgodnie z postanowieniami powyższego przepisu musi być zachowana w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym.

Zgodnie natomiast z art. 296c u.f.p. w latach 2024-2029 dopuszcza się niezachowanie powyższej relacji, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jej niezachowanie ponadto nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Siemiatycze wynika, iż formalnie w 2026 roku, jak również w latach kolejnych objętych prognozą, zostaną zachowane relacje, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W 2026 roku wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami miałby wynieść 3,00% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r., który stanowiłby 5,06% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosiłby również 5,06%).

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli WPF w latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 0,96% (rok 2035) do 2,73% (rok 2028).

Odnosząc się do sald operacyjnych Skład Orzekający wskazuje, iż wielkość ta w okresie 2026 – 2036 kształtuje się na poziomie od 1.818.911,49 zł w roku 2026 do 2.894.860 zł w roku 2035. Założono rokroczny wzrost tej wielkości średnio o 94.587,85 zł. Dynamika tej wielkości rok do roku warunkowana jest przede wszystkim spadkiem wydatków bieżących w zakresie kosztów obsługi zadłużenia.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych wynosiła odpowiednio:

— *wykonanie 2019* *679.309,06 zł;*

- *wykonanie 2020* *960.123,95 zł;*
- *wykonanie 2021* *2.579.917,79 zł;*
- *wykonanie 2022* *407.141,39 zł;*
- *wykonanie 2023* *(-)1.533.688,55 zł;*
- *wykonanie 2024* *(-)1.794.725,11 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025* *1.509.810,00 zł*

(wykonanie wg stanu na dzień 30.09.2025 r.: 5.851.195,66 zł).
Średnia arytmetyczna sald operacyjnych za lata 2019 – 2025 wyniesie zaledwie 401.126,93 zł.

Skład Orzekający wydając opinię zastrzega, iż wypracowanie przyjętych w projekcie uchwały wpf nadwyżek operacyjnych, w odniesieniu do zrealizowanych budżetów w latach poprzednich, w tym ujemnych sald operacyjnych w latach 2023 – 2024, wymaga od Miasta Siemiatycze konsekwentnej i bardzo rygorystycznej dyscypliny w wykonywaniu przyjętych prognoz budżetów lat przyszłych poczynając od roku 2026. Powyższe wiązałoby się z podjęciem przez Burmistrza oraz Radę Miasta szeregu działań zmierzających do znacznego, istotnego ograniczania wydatków bieżących oraz podwyższenia potencjału dochodów bieżących w poszczególnych latach. W załączniku Nr 3 do projektu uchwały WPF – Objaśnienia, nie przedstawiono żadnych szczegółowych założeń w tym zakresie. Miasto, sporządzając projekcje budżetów lat kolejnych, winno brać pod uwagę nie tylko wskaźniki makroekonomiczne, które nie odzwierciedlają indywidualnej sytuacji finansowej samorządu, ale również uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową jednostki w perspektywie czasu.

Skład Orzekający zastrzega również, iż niepodjęcie przez organy Miasta poczynając od roku 2026 działań, które miałyby doprowadzić do istotnego ograniczenia wydatków związanych z działalnością bieżącą, może wpłynąć negatywnie na poprawę sytuacji finansowej Miasta, co przyczyniłoby się do niemożności wypracowania założonych dodatnich sald operacyjnych.

Konkludując, uwzględniając prognozowany stan zobowiązań dłużnych (na koniec 2025 roku sięgający 17.800.000 zł), jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2036 roku, Skład Orzekający zastrzega, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez Miasto Siemiatycze założeń określanych w projekcie wieloletniej prognozy finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia również wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez samorząd konsekwentnej i bardzo rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych jedenastu lat budżetowych, w tym podjęcie konkretnych działań zmierzających do istotnego obniżenia wydatków bieżących. Niewypracowanie dodatnich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (inwestycyjnych), wydłużenia okresu spłaty długu, a nawet wpłynąć negatywnie na relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, prowadząc do jej niespełnienia w okresie długofalowym.

Ponadto w odniesieniu do merytorycznej poprawności projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Siemiatycze na lata 2026 – 2029 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026 - 2036 Skład Orzekający zauważa co następuje:

- w załączniku Nr 1 – Tabela WPF, w wierszu „2026” wykazano kwoty niezgodne z wielkościami przyjętymi do projektu uchwały budżetowej na 2026 r. w zakresie kolumn: 1.1.4 (jest 11.817.899 zł, winno być 11.812.899 zł); 1.1.5 (jest 26.773.300 zł, winno być 26.778.300 zł);
- w załączniku Nr 2 – Wykaz przedsięwzięć, w pozycji 1.3.2.2, w kolumnie „Limit 2026” wykazano kwotę 3.447.200 zł, zgodnie natomiast z załącznikiem inwestycyjnym dołączonym do projektu budżetu na 2026 r. na realizację zadania pn. „Poprawa stanu infrastruktury sportowo – turystycznej w mieście Siemiatycze” zaplanowano kwotę 4.544.200 zł. Rozbieżność dotyczy

również nakładów ogółem - w Prognozie wykazano kwotę 6.486.000 zł, natomiast w projekcie uchwały budżetowej 4.544.200 zł.

Skład Orzekający wydając opinię pozytywną z zastrzeżeniami o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej podkreśla konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym projektem, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych, indywidualnych wskaźników spłaty długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko